

D E Z S Ö A N D R Á S

A MAGYAR TENGER KALÓZAI

ALVILÁG ÉS FELVILÁG A BALATON PARTJÁN



21. SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2026

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	7
Nekem a Balaton a Riviéra	11
Vitorlák és poloskák	29
Aranykor	43
Császár születik	63
Szabadság extrákkal	91
Siófok by night	105
Flört a szerencsével	119
Kifosztott Balaton	139
Egy ökölvívó felemelkedése	147
Cash Box	159
Kéz kezet mos	173
Helyi erők	187
Álmaiban Amerika	199
Eksztázis	217
Két dudás	231
Bomba	245
Végzetes vallomás	259
Új helytartó	267
Tűz	279
Diszkóháború	287
Az ígéret földje	295
Pisztolyos Laci bácsi	301
A budai garázs titka	317
Farkasfalka	333

Luxus szárazon és vízen	363
A fények kialszanak	377
Búcsú a fegyverektől	387
Epilógus	399
Köszönetnyilvánítás	400

ELŐSZÓ

„Budapest várhat, míg vége van a nyárnak.”

A PORTIK TAMÁS FELEMELKEDÉSÉT és bukását bemutató *Nagyfőnök*** című kötetem megjelenése után két évig nem írtam új könyvet. Sosem telt el ennyi idő két munkám között, de ennek egyszerű oka van. Megfogadtam, nem szaporítom csupán azért a karaktereket, hogy eggyel több könyv díszelegjen a polcon. Hiába merült fel tucatnyi téma az évek alatt, a legtöbb ötlet idővel elvetélt. Volt, ami megmaradt a végtelen kutatómunkát igénylő akták szintjén, és akadt, amelyik egyszerűen zsákutcának bizonyult.

A fordulat 2025 tavaszán érkezett el, amikor egy váratlan esemény új témával kecsegtetett. Ekkor történt, hogy a rendőrség lecsapott az alvilágban csak Veszprémi Jimmyként*** ismert figurára.

Jimmy neve már a *Nagyfőnök*ben is felbukkant, hiszen csapata szorosán bedolgozott annak a bűnözői körnek, amelyben Portik Tamás és az „olajosok” vitték a prímet.

Jimmy letartóztatása feltépett egy régi sebet: egy 1997-es robbantásos merénylet emlékét. Akkor Veszprém és

* Részlet a 4F Club *Balatoni láz* című, 1996-os dalából.

** Dezső András: *Nagyfőnök. Portik Tamás és körének felemelkedése és bukása*. 21. Század Kiadó, Budapest, 2023.

*** A könyvben csak azokat a szereplőket említem teljes polgári nevükön, akik esetében ez publikus, vagy hozzájárultak annak közléséhez.

Balatonalmádi között egy helyi nehézfiút, Molnár Pétert küldtek a másvilágra.

Bár Jimmyt sosem a szentek között tartották számon, még így is sokakat megdöbbsentett, hogy a veszprémi alvilág milyen súlyos titkokat rejteget. Ekkor döntöttem úgy, hogy jobban utánanézek ennek a társaságnak. Hajtott a felismerés, hogy a magyar bűnügyi történetek túlságosan Budapest-centrikusak, miközben a vidéki szálak, az egyes városokra, megyékre rátelepedő kiskirályok történetei méltatlanul a háttérbe szorulnak.

Ahogy elkezdtem felfejteni a veszprémi alvilág történetét, egy olyan régió tárult fel előttem, amely a szervezett bűnözés szempontjából bizonyos értelemben vetekszik a fővárossal: a Balaton és vonzáskörzete.

A „magyar tenger” már a hetvenes–nyolcvanas években a szocialista blokk különös zárványa volt. A szabadság illúzióját árulták itt, ahol a nyugatnémet turisták márkája hozott egy szeletnyi jólétet a vasfüggöny mögé. Ez a közeg lett a keltetője sok mindennek, ami később az egész országot megfertőzte vagy megváltoztatta.

Budapesten kívül itt, a tóparton debütált először a Nyugat. A modern luxusszállodák, a villogó játékgépek, a neonfényes night-clubok és a dübörgő diszkók világa. Itt kelt életre a fiktív rendőrnyomozó, Ötvös Csöpi karaktere, és vált törvényen kívülivé a nagyon is hús-vér Szlávy Bulcsú. Míg a pesti hamiskártyások nyaranta itt kopasztották meg a „maszekokat” és a hiszékeny turistákat, addig a háttérben a bűnözésből származó milliókat a balatoni vendéglátásban mosták patyolattisztára. Itt jelentek meg a nyolcvanas évek végén az első verőemberek, akik előbb szétzúzták a kocsmákat, hogy aztán „védelmet” kínálva visszatérjenek. Itt épültek fel a technozene ütemére a leg-

nagyobb diszkóbirodalmak, és itt találták meg számításukat a szerencselovagok után a mai milliárdos oligarchák is.

Ez a könyv az ő történetük.

Egy évtizedeken átívelő sztori kispályás gengszterekről, a szürkezónában egyensúlyozó vállalkozókról, a pofozkodó kidobókról és a dörzsölt vendéglátósokról. A veszélyes, megvadult bűnözőkről és az öltönyös nagyhalakról, akik a zavarosban halászva végül mindenki mást kiszorítottak a partról.

Ők a magyar tenger kalózái.

NEKEM A BALATON A RIVIÉRA

„A »felvilág« és az alvilág találkozásából szinte mindig a jóhiszemű polgárok kerültek ki vesztesen, hiszen olyan nagystíű szélhámosok jártak sikerrel, mint a »Báró Vay« néven bemutatkozó férfi, aki egy modern mintagazdaság ígéretével szédítette meg a füredi előkelőségeket, majd a kicsalt pénzzel már a bécsi gyorsron robogott a leleplezés elől.”

A SZÜRKE VOLÁNTAXI MOTORJA egyenletesen duruzsolt, ahogy a 7-es út aszfaltján a Balaton felé falta a kilométereket. 1969 júliusát írtuk; a levegő forró volt, és sűrű, a szocialista ipar fojtogató szaga helyett azonban már a szabadság és a naptej illatát hozta a szél. A hátsó ülésen három fiatalember terpeszkedett, arcukon azzal a fajta szemtelen magabiztossággal, amit csak a hirtelen jött, bűnös vagyon adhat. Pár nappal korábban még egy budapesti cégvezető elegáns lakásának zárjait babrálták a sötétben, most pedig egy vagyont érő ékszerhalom és készpénzköteg pihent a táskáikban. Nekik ez a nyár nem a szakszervezeti beutalóról és a menzakeresetről szólt. Amikor Székesfehérvár kontúrjai feltűntek a láthatáron, a társaság „főnöke” – egy aranyifjú, aki a mámortól és a hatalomtól megrészegülve már órák óta katonai főhadnagynak képzelte magát – váratlanul lehúzta a hátsó ablakot. A menetszél felborzolta a haját, ő pedig előrántotta a zakója alá rejtett pisztolyt.

– Nézzétek a „főhadnagy” urat! – ordította el magát, és céltalanul beleeresztett egy sorozatot a mellettük elsuhanó búzamezőbe.

A taxisofőr a visszapillantó tükörbe meredt, ujjai elfehéredtek a kormányon. Nem szólt semmit, csak nézte az eszeveszett lövöldözést. Tudta, hogy a zsebében lapuló hatezer forintos juss – amiért más sofőr hónapokig gályázott – nemcsak a fuvardíj volt, hanem egyben hallgatási

pénz. A trió három napig úgy élt a magyar tengernél, mint az urak: pezsgő, luxusszállodák, a pénzükre ácsingózó nők és nagyvonalú borraivalók kísérték útjukat. Eszükbe sem jutott, hogy a rendszer, amit éppen arcul köptek, nem a lőporfüst, hanem a szürke kisemberek bosszúja miatt fog lecsapni rájuk. Mert miközben ők a füredi mólón a jövőjüket tervezték, a taxis már a budapesti központban ült a kihallgatósobában, és minden egyes leadott lövésről részletes jelentést tett.

Mégsem ez lett a hatvanas évek nagy bűnügyi története, hiszen ha nem is minden nyári szezonban, de azért előfordultak hasonló balhék a Balatonon. Az igazán nagy sztori a korabeli magyar vendéglátó- és szállodaiipari legendájának, a korszak egyik legtehetségesebb „topmenedzserének”, Onódy Lajosnak a letartóztatása volt.

* * *

Bár a hatvanas évek végén a Balaton már olyan térsége volt az országnak, ahol pénzt lehet keresni, nem volt ez mindig így. Ahogy az amerikai Las Vegas kaszinóvárosa egykoron csak egy kopár, sivatagos zárvány volt a semmi közepén, úgy némi túlzással a Balaton és környéke sem volt több egy egyszerű mezőgazdasági vidéknél, ahol az élet ritmusát nem a nyaralók érkezése, hanem a földek, szőlők és falvak szigorú rendje, a termés betakarítása határozta meg.

Bár a víz ott csillogott a tájban, korántsem uralta az emberek gondolkodását, ráadásul az 1800-as években a tó nem a nép közös kincse, hanem egy alig huszonöt fős, szűk elit exkluzív magánbirodalma volt: a Festeticseké, az Esterházyaké és a tihanyi apátságé, ők nemcsak a partot, de telekkönyvileg a vízfelületet is birtokolták. A Balaton

ekkoriban nem üdülőhelyként, hanem kőkemény gazdasági erőforrásként szolgált. Télen a befagyott víztükrön súlyos szekérkaravánok hordták a bort és a gabonát, a halászkompániák az európai étlapokra szánt fogast termelték ki nagyüzemben, a nádasok aratása pedig akkora hasznot hajtott, mint maga a halászat.

Jellegét tekintve a század második felében vált ketté élesen a vizes életmód. Míg a parasztság az aratás porát lemosni rohant a sekély vízbe hűsölni, addig Balatonfüred és Keszthely elegáns, patinás gyógyhelyeire csak a legfelsőbb elit járt kúrálni magát. A korszak végére azonban a vasút megérkezése és Siófok dinamikus felemelkedése végleg más jelentéssel ruházta fel a korábban lenézett „Blato” nevet,* és a tó évi tízezer látogatóval megkezdte diadalmas menetelését a büszke „magyar tenger” cím felé.

A valódi fordulatot a huszadik század hozta el, amikor a partvonal mellett elinduló robbanásszerű fejlődés hatására a tó pihenőhellyé, társasági találkozóponttá, végül pedig hatalmas pénztermelő gépezetté alakult. Az, hogy a Balaton a mai értelemben vett turisztikai célponttá vált, jórészt a tragikus trianoni békeszerződés következménye, hiszen az ország területének kétharmadával együtt a magyar felső réteg elveszítette az adriai tengerpartot, valamint az erdélyi és felvidéki üdülőhelyeket is, így a Balaton maradt az egyetlen és legfontosabb nemzeti találkozó- és pihenőhely.

Ahogy az elit betette a lábát, a parton patikamérlegesen kezdték mérni a társadalmi rangot. A történelmi arisztokrácia, a grófok és nagybirtokosok az északi partot, Ba-

* A Balaton magyar elnevezése a szláv *blato*, *boloto* (mocsár, láp, sár) szóból ered.

latonfüredet és a patinásabb szegleteket lakták be, ezzel szemben a feltörekvő polgárság, az állami tisztviselők és a pesti értelmiség inkább a déli partot, főként Siófokot és Balatonföldvárt választotta. Ebben az időszakban vált a vitorlázás az elit legfőbb, státuszszimbólummal felérő sportjává, ahol a Magyar Yacht Club tagjának lenni egyet jelentett a társadalmi csúcs elérésével, a vitorlás hajó pedig nem csupán sporteszköz, hanem pezsgős uzsonnák és vagyonos összejövetelek úszó színpada volt.

A korszak nagyjai még saját, neobarokk, szecessziós vagy eklektikus villákban laktak, amelyek kiterjedt kertjeikkel és népes személyzetükkel – szakácsnőkkel, szobalányokkal – hirdették tulajdonosuk pozícióját, miközben nyaranta a pesti szalonélet egyszerűen átköltözött a tóparti teraszokra.

Ez a töméntelen gazdagság azonban mágnesként vonzotta a budapesti alvilágot is; ahol megjelent a pénz, ott megjelentek a bűnözők is, akik már az 1920-as évektől valósággal előzönlöttek a vidéket. Profi bandák garázdálkodtak a parton, mint az a jól szervezett betörőcsapat, amely 1927 nyarán Siófokon tippre menve fosztott ki egy budapesti kereskedőt, majd módszeresen vette célba a luxus szállodák jómódú vendégeit.

Siófok persze ennél már jóval régebben „bejelentkezett” a Balaton fővárosa címre. A rómaiak útjai, majd később a települést is érintő postakocsi-útvonal mind azt jelezte, hogy itt találkoznak utak, emberek, érdekek. A hely hamar egyet jelentett az átjárhatósággal és a jó közlekedéssel. A Balaton vízszintjének szabályozása a tizenkilencedik század elején nemcsak termőföldet és új területeket adott a településnek, hanem végleg emberközelivé varázsolta a tavat is.

Az igazi fordulatot azonban a közlekedési és vízi infrastruktúra hozta. A balatoni gőzhajózás elindulása, majd a vasút megérkezése és a kikötő megépítése Siófokot a tó természetes kapujává tette. A tizenkilencedik század végére a város már nemcsak közlekedési csomópont volt, hanem élményközpont is: sportversenyek, fürdőélet, társasági események vonzották a budapesti polgárságot, művészeket, írókat, színészeket. A második világháború után pedig a tömeges üdültetés, az infrastruktúra fejlesztése, majd az 1950-es évektől tudatos idegenforgalmi beruházások – szállodasor, közművek, partvédelem – olyan mértékben növelték a város befogadóképességét, amivel a Balaton körülvévesen tudtak versenyezni. Siófok így lett egyszerre kapu, találkozóhely és nyári vakációs központ: ahol a tó elérhetővé vált, ahol a nyaralás intézménnyé szerveződött, és ahol pezsgett a balatoni élet. Na meg a bűnözés.

A „felvilág” és az alvilág találkozásából szinte mindig a jóhiszemű polgárok kerültek ki vesztesen, hiszen olyan nagystílusú szélhámosok jártak sikerrel, mint a „Báró Vay” néven bemutatkozó férfi, aki egy modern mintagazdaság ígéretével szédítette meg a füredi előkelőségeket, majd a kicsalt pénzzel már a bécsi gyorson robogott a leleplezés elől. Tihany környékén eközben egy magát régésznek kiadó csoport IV. Béla király elrejtett kincseivel és mesterségesen öregített aranypénzekkel bolondította meg a helyi befektetőket, hogy aztán a pénzükkel együtt egyetlen éjszaka alatt nyomuk vesszen.

Nem volt biztonságban az akkor még működő siófoki kaszinók világa sem, ahol a harmincas években egy magát dél-amerikai diplomatának kiadó csaló fosztotta ki a kártyaasztaloknál a gyanútlan földbirtokosokat, amíg egy szemfüles pincér fel nem ismerte benne a pesti váltó-

hamisítót, leleplezve a gyűrűjébe épített apró tükröket és a jelölt kártyapaklikat.

A korszak balatoni bűnözésének szintén visszatérő, dörzsölt alakjai voltak az úgynevezett „hilósok” is, akik a trükkös pénzváltás és a gyors kézmozdulatok mestereiként tettek teljessé a tóparti élet árnyoldalait. Ezek a pénzváltó művészek mesteri pszichológiai érzékkel választották ki áldozataikat a vasútállomások környékén vagy a korszok forgatagában, és villámgyors ujjakkal úgy hajtogatták a papírpénzt, hogy a gyanútlan nyaraló a tranzakció végén csak a névérték töredékét tarthatta a kezében. A „hilózás” – ami a pénz látványos, mégis csalárd pörgetését jelentette – éppolyan szerves részévé vált a két háború közötti Balaton mítoszának, mint a fehér vitorlák vagy a mólón sétáló napernyős úrinők, végleg bebizonyítva, hogy a magyar tenger nemcsak a pihenés oázisa, hanem a dörzsölt szerencsevadászok által kiszemelt ígéret földje is volt.

A Balaton polgári világa a második világháború után a Rákosi-korszak kíméletlen diktatúrájával ért véget. Az ötvenes években a tó turisztikai jelentősége a nullára zuhant. A villákat államosították, a kaszinókat bezárták, a régi elitet elüldözték. Az 1952-es hírhedt törvényerejű rendelet kártalanítás nélkül vette állami kézbe a „polgári” nyaralókat. A korábbi tulajdonosokat – köztük egyszerű iparosokat – ellenséges elemként bélyegezték meg, és gyakran saját ingatlanaikból is kitiltották őket. Míg a pártelit lecsapott a legszebb parti villákra, a többi épületet vállalati üdülővé fokozták le. Ez volt „a dolgozók Balatonja”, amely a háttérben életek munkájának elrablását jelentette. A kisemberekre rótt brutális adók és „közellátási hozzájárulások” miatt végül ők is kénytelenek voltak bagóért megválni maradék értékeiktől. A tájat évtizedekre betonkerítések és

„Belépni tilos, állami tulajdon” táblák csúfították el. Ebben az éraban a rekreáció ismeretlen fogalom volt; az emberek a puszta túlélésnek örültek.

A vendéglátóipari pápa, a később meghurcolt Onódy Lajos karrierje mégis ebben az időszakban lódult meg, ami egyben a modern kori balatoni élet és turizmus kialakulását jelentette. A Balaton déli partján a hatvanas években rendkívüli befolyással bíró Onódy Lajos agilis állami vállalatvezetőként kezdetben füstös csárdákat és elhanyagolt strandétermeket varázsolt újjá a Balaton déli partján, majd modern motelokat és pezsgő kempingeket húzott fel a semmiből.

Az 1920-ban született Onódy fiatalon még segédmunkásként dolgozott a Ganz-gyárban. 1944-ben a Gestapo letartóztatta, de túlélte a háborút, majd kommunistaként az új rendszer megbízható kádere lett. 1950-től már ő vezette a Büfé Nemzeti Vállalatot, és néhány év alatt a szocialista magyar vendéglátás megkerülhetetlen alakjává vált. Olyan legendás budapesti helyek is az irányítása alá kerültek, mint a Kis Royal, a Gresham, az EMKE, a Savoy vagy a margitszigeti Casino Étterem.

Miközben a Rákosi-diktatúra lenullázta az idegenforgalmat, és a magyarok nem is álmodozhattak külföldi utazásokról, Nyugat-Európában már dübörgött a gazdasági fellendülés és a modern tömegturizmus. Ám ebből a Balatonon semmi nem volt érzékelhető. Az első külföldiek 1954-ben merészkedtek be az országba, de ők sem turisták, hanem rokonlátogatóba érkező 1945–1948-as emigránsok voltak. Az éppen megindulni látszó forgalmat az 1956-os forradalom törte meg. A tragikus események után hatalomra kerülő Kádár János viszonylag hamar ráébredt, hogy a szocialista állam túléléséhez égető szükség

van a nyugati devizára. Márkára, dollárra. Ez szülte a korszak nagy ellentmondását: a kasszának kellett a kemény nyugati valuta, de a titkosszolgálat rettegett a kontrollálatlan vendégáradattól és attól, hogy a magyarok meglátják, hozzájuk képest mennyivel gazdagabbak a Nyugatról érkezők. Épp ezért a Kádár-rezsim kezdetben nem várta tárt karokkal a külföldieket. Az 1958-tól visszaszivárgó német turistákat barátságtalan, adminisztratív korlátok fogadták. Legfeljebb három hetet maradhattak, és sokáig csak a magyarok által nem használható, „zárt vonatokon” utazhattak Budapestig, ahol kötelezően ki kellett fizetniük a teljes ellátást, mielőtt vidékre engedték volna őket.

Az 1958-as brüsszeli világkiállítás magyar sikere azonban váratlan fordulatot hozott a Balatonon is. A kiállítás magyar pavilonjának étterméből származó bevételből a minisztérium motelszobákat vásárolt, amelyeket Onódy Lajos kaparintott meg. Így 1959 tavaszán Földváron és Siófokon összesen 640 férőhelyes motelkomplexumok nyíltak. Onódy azonban nem érte be ennyivel; politikai kapcsolatait csúcsra járátva örült tempójú szállodaépítésbe kezdett. Egymás után nőttek ki a földből a modernitás szimbólumai: a háromszintes Vénusz, amely a második világháború utáni éra első, nemzetközi színvonalú luxusszállodájaként vonult be a történelembe, majd a hatemeletes Balaton Szálló. Még a Belügyminisztériumtól is sikerült megszereznie a hatvanszobás Napfény Szállót, amit nemcsak a pártfunkcionáriusok, de a nagyközönség előtt is megnyitott.

Az élelmes üzletember kiváló érzékkal ismerte fel azt a történelmi pillanatot, amikor a Rákosi-korszakban még tetszhalott idegenforgalom a Kádár-rezsim hajnalán stratégiai fontosságú népgazdasági ágazattá izmosodhat. Ehhez

kellő időben szemelte ki magának a Balaton déli partját. 1958 októberében vette át a Siófok és Balatonföldvár közötti térség irányítását az Országos Üdülővendéglátó Vállalattól, és azonnal nagyszabású modernizációba kezdett. A meglévő egységeket, például a szántódi Révcsárdát vagy a kőröshegyi Flekken Csárdát korszerű belső terekkel frissítette fel, a konyhákat pedig a kor csúcstechnikájával, nagy kapacitású olajsütőkkel és elektromos hűtőszekrényekkel szereltette fel. Olyan új egységeket nyitott, mint a balatonszéplaki Hableány vagy a zamárdi Pannónia Étterem, sőt addig ismeretlen, formabontó üzlettípusokat is meghonosított, amilyen a siófoki és földvári Borharapó volt.

Onódy tudta, hogy a lehetőségei korlátozottak, de azon vezetők közé tartozott, akik látták, mi folyik a vasfüggöny túloldalán, és megpróbálták lekoppintani azt, ami a „hanyagló Nyugaton” működött. Tehetségét senki sem vitatta; karrierjét nem a talpnyalás hajtotta, hanem az, hogy szakembereket foglalkoztatott, és követte a nyugati trendeket. Mindezt egy olyan korszakban, amikor a kapitalizmus szitokszónak számított, a piaci verseny pedig nem létezett. Mindennapos volt, hogy az éttermekben a vendégek már az ujjukkal doboltak az asztallapon, úgy várták, hogy a pincérek valamelyike szíveskedjen végre feléjük nézni. A felszolgálók éppolyan urak voltak a maguk kis „szemétdombján”, mint a portások, a házmesterek vagy az eladók. Nem szólva az éttermek szerény választékáról: a műanyag lambériás, pecsétetes abroszos vendéglők étlapjait nagyjából a rántott hús, a cigánypecsenye és a pörkölt szentháromsága uralta. Onódy volt az első igazi „vörös menedzser”, aki felismerte, hogy a Balatonnál és a fővárosban a régi, lassú kiszolgálás már nem tartható, ezért nyugatias szem-

lélettel modernizálta a hálózatot. Ő vezette be az önkiszolgáló éttermeket, a korszerű büfésorokat, sőt a jégkrémgyártást és a hűtőipart is ő virágoztatta fel.

A nyári hétvégéken tetőző turistaáradat kiszolgálására hatalmas büféláncolatot és önkiszolgáló éttermeket nyitott, utóbbit egyebek között a földvári kemping területén. Neki köszönhetően jött létre a siófoki Matróz és Sió vagy a földvári Strand büfé. Onódy vállalata totális irányítása alá vonta a térség fagyfaltozóit, presszóit, valamint az összes állami üdülőben működő kisbüfét is.

Az éjszakai életet is professzionális alapokra helyezte. Olyan, országosan ismert szórakozóhelyek hálózatát építette ki, mint a földvári Keringő Bár vagy a legendás siófoki Tünde Bár. A nagyszabású terjeszkedés nyomán 1964-re a déli parton már közel száz különféle egység üzemelt Onódy irányítása alatt. A holt szezon 200 fős stábjá nyaranta 2200 főre duzzadt, kiszolgálva a szocialista tömegturizmus igényeit.

Onódy számítása bejött: 1960 és 1964 között a Magyarországra látogatók száma több mint ötszörösére duzzadt, és az évtized közepére már átlépte az 1,3 millió főt. Ebből a hatalmas tömegeből minden negyedik vendég a vasfüggönyön túlról, kapitalista országokból érkezett, ami jelentős devizabevétellel kecsegtetett. Ennél is beszédesebb volt azonban a vendégéjszakák számának rohamos emelkedése mind a keleti, mind a nyugati blokkból érkezők körében.

Rehák Géza történész *Vörös Riviéra* című könyvében részletesen bemutatja a Kádár-rendszer idegenforgalmi politikáját és azt a paradox helyzetet, amelyben a pártállam már egészen abszurd megoldásokat is bevetett volna a balatoni térség befogadóképességének növelésére és a deviza-

hiány enyhítésére: „A szálláskapacitás elégtelenségét jól illusztrálta, hogy 1963 májusában a még át nem adott új tihanyi hotelt – mely a siófoki Balaton Szálló épületének adaptálásával készült – a külföldi vendégek korabeli sajtóhírek szerint előre lefoglalták az egész főszezonra. Mivel a fejlesztések üteme látható módon továbbra sem volt képes lépést tartani a főszezonban mutatkozó érdeklődéssel, egyes szakemberek úgy gondolták, ha nem kerül sor a fogadóképesség gyors és nagymértékű bővítésére a közeli jövőben, elkerülhetetlenné válik a forgalom kényszerű adminisztratív korlátozása, ami viszont teljességgel ellentétben állt volna a megfogalmazott gazdasági célokkal.”*

A turistaáradat – Onódy szerencséjére – elsősorban a Balaton térségére és a fővárosra összpontosult, így az üzletember terjeszkedése közvetve a budapesti éjszakai életre is hatással volt. Birodalma nem csak büfékből állt, hozzá tartoztak a legnépszerűbb fővárosi éjszakai mulatók, mint a Budapest Táncpalota vagy a Savoy, ahol a korabeli művészvilág és a pártelit krémje is megfordult. A vállalkozó szellemű Onódy hatalma azonban nemcsak a tehetségén, hanem a legmagasabb politikai körökig érő kapcsolatain alapult. Ez vékony jégnek számított abban a paranoiás közegben, ami a kommunista rezsimet jellemezte. Ha nem is a talpnyalók táborát erősítette, azért tudta, mi az a politika. Bizalmas barátságot ápolt Biszku Bélával, a rendszer egyik legbefolyásosabb vezetőjével, és híres volt arról, hogy a „fontos elvtársaknak” bármilyen luxust meg tudott teremteni. A vállalati reprezentációs kereteből finanszírozott exkluzív vadászatok, bőséges lakomák és zárt körű

* Rehák Géza: *Vörös Riviéra. A Balaton a Kádár-korszakban*. Jaffa Kiadó, Budapest, 2024, 63.

balatoni bulik legendássá váltak, ám ez a fajta „szocialista dőzsölés” egyre több ellenséget szült a párt puritánabb szárnyában.

1964 júniusában Onódy a csúcson érezhette magát. Átadták a siófoki vízparti szállodasor két ékkövét, a Lidót és a Hungáriát, egy gigantikus, 1000 fős étteremmel kiegészülve. A szállodák szinte azonnal megteltek, de nem sokáig gyönyörködhetett a birodalmában.

A sikeres igazgatót 1964 őszén, egy ködös napon bilincsben hurcolták el otthonából.

A letartóztatás tényéről bő egy hónapig egyetlen árva szót sem ejtett a szigorúan cenzúrázott pártállami sajtó. Ez a némaság valószínűleg patikamérlegen kiszámított taktika volt. A párt elitje is tudta, hogy Onódy letartóztatása nem marad titokban, és a vele kapcsolatos híresztelések és összeesküvés-elméletek futótűzként terjednek majd a fővárosi kávéházakban, bőséges időt hagyva a suttogó propagandának a karaktergyilkossághoz.

A számításuk be is vált: vadabbnál vadabb, szürreális pletykák kezdtek keringeni a bukás okairól. Nemzetközi heroinkereskedelemről, 40 millió forintnyi – mai értéken felfoghatatlan, mintegy tizenkéth milliárdos – sikkasztásról szóltak a szaftos mendemondák. A legpikánsabb pletykák azonban az Onódy nyaralójában rendezett, állítólagos exkluzív szexorgiákról szóltak, ahol a legenda szerint a rulettasztalon desszert gyanánt csokoládéval leöntött, meztelen stewardesseket lehetett nyerni. Persze ebből egy szó sem volt igaz. A rosszindulatú vádaskodások még Bara Margitot, a kor ünnepezt színésznőjét is elérték, aki pedig nem is ismerte Onódyt. A hecckampány mégis kettétörte Bara művészi pályáját.

A rideg valóságban Onódy és társai a kommunista érára oly jellemző koncepciók per áldozataivá váltak. Noha hivatalosan „csupán” 400 ezer forintnyi hűtlen kezeléssel vádolták meg őket – a Budapesti Rendőr-főkapitányság közleménye szerint a vád: „társadalmi tulajdont károsító bűncselekmények” –, a háttérben valójában egy szövevényes belső intrika állt, amely nem érthető meg a Balaton körüli kíméletlen hatalmi harcok ismerete nélkül.

Onódy vesztét részben a mohóságnak bélyegzett terjeszkedése okozta. Miután könnyűszerrel meghódította a déli partot, az északira is szemet vetett, és ott is nagyszabású fejlesztéseket tervezett. Ez azonban sértette az északi parton uralkodó Országos Idegenforgalmi Szálloda és Étterem Vállalat akkori vezérének érdekeit, aki féltve saját pozícióját, befolyásos belüleges kapcsolatait mozgósította a sikeres vetélytárs ellen. Emellett Onódynak az sem vált előnyére, hogy a pártvezetés puritánabb tagjai közül sokan ferde szemmel nézték azt a kozmopolita, nyugatias stílust és eleganciát, amelyet ő a vasfüggöny mögött képviselt. A korát túlságosan megelőző vállalkozót végül súlyos börtönökre ítélték; a rácsok mögött fizikailag és lelkileg is megtört, ragyogó pályafutásának örökre befellegzett. Sosem tért vissza a szakmába.

Ami Onódy Lajossal történt, örök tanulság maradt mindazoknak, akik hasonlóan merész álmokat dédelgettek a rendszeren belül. Nem is lett igazán követője, később senki nem ért a nyomába, és talán senki nem is akart. Illetve egyvalaki mégiscsak akadt...

1965 fagyos februárjában, amikor Budapesten megkezdődött Onódy Lajos és tizenegy vádlott-társának nagy port kavaró büntetőpere, a védőügyvédeknek fenntartott padsorra egy magabiztos, szinte pimasz, jóképű fiatallem-

ber huppant le: az akkor huszonnégy éves Wossala György. A teremben szorongókkal ellentétben a szőke ifúnak látószólag semmi köze nem volt a szövevényes Onódy-ügyhöz, ám mivel jó viszonyt ápolt az egyik védővel, a segítségével bejuthatott a tárgyalásra, hogy premier plánban nézhesse, mit művel a rendszer a topmenedzserrel, akire felnézett.

Ekkortájt Wossala még csupán ambiciózus szállodaportásként kereste a kenyerét, és a Vendéglátóipari Főiskola padjait koptatta, de minden vágya az volt, hogy saját szemével lássa az élő legendát. Azt az Onódyt, aki a kommunista Magyarországon néhány esztendő alatt „nyugatias” vendéglátóipari birodalmat álmodott és épített a Balaton aranyhomokos déli partjára. Ahogy Onódynak, úgy Wossalának is sokat jelentett a magyar tenger. Míg Onódynak az üzletet, a birodalomépítést, addig Wossalának elsősorban a vitorlázást, a sportot, amibe még az ötvenes évek közepén szeretett bele az északi parton, Balatonalmádiban. Wossala sorra nyerte a versenyeket, a sport révén pedig egyre szélesebb kapcsolatrendszert alakított ki. Vitorlázótársai már akkor is elég keménynek, amolyan buldognak tartották, aki bizonyos tekintetben hasonlított a nála jóval idősebb és a bírósági tárgyaláson már megtört arcát mutató Onódyhoz.

A fiatal, de hasonlóan fékezhetetlen ambíciójú Wossala számára már a hatvanas évek derekán súlyos, sötét intő jel lé vált az Onódy-per. Megértette, milyen veszélyes, ingoványos terep a szálloda- és vendéglátóipar csillogó világa, és milyen szédítő gyorsasággal zuhanhat valaki a hatalom csúcsáról a mélybe, ahogyan az Onódyval történt a pártállami diktatúra idején. Pedig Onódy víziói és fáradhatatlan munkája nélkül Siófok csupán egy álmos, poros kisváros maradt volna a szocializmus szürkességében, nem pe-

dig a lüktető tömegturizmus és a nyugatias, szabad „élet-
érzés” megkerülhetetlen szimbóluma.

Onódy látványos bukása azt is kíméletlenül megmutatta a tervekkel teli, eszes, fiatal vitorlásnak, milyen könnyörtelen és bosszúálló tud lenni a politikai elit, ha valakit egyszer kivet magából.

A főiskola után Wossala György két évet töltött Hilton-ösztöndíjjal Rómában, az Idegenforgalmi Egyetemen, ahol nemzetközi közgazdasági diplomát szerzett. A több nyelven beszélő fiatal férfi hazatérését követően egy pillanat alatt a Pannónia Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat igazgatói székében találta magát.

Mindössze huszonhat évesen Wossala György a siófoki szállodasor első embere lett.

VITORLÁK ÉS POLOSKÁK

„Bujtor olyan emberekkel kötött ismeretségeket, akik egy-egy telefonhívással el tudták hárítani a bürokratikus akadályokat a forgatások előtt. Ez tette lehetővé, hogy olyan zárt területeken vagy exkluzív balatoni szállodákban is forgathassanak, ahová egy átlagos stábnak nehéz lett volna bejutnia.”

1967 NYARÁN SOKAN TÁTOTT SZÁJJAL NÉZTÉK a bowlingpályát, amely a siófoki Hungária Hotelban állt a vendégek rendelkezésére. Bár Wossala visszaemlékezése szerint ez volt az első ilyen létesítmény Európában, Onódy Lajos még ebben is megelőzte őt: a ténylegesen első bowlingpályát ugyanis még ő telepítette a budapesti Hotel Royalba. A Royal alagsori szintjén működő „csoda” azonnal a budapesti éjszakai élet szenzációja lett. Wossala a módszert tekintve mégis úttörőnek számított. Amikor egy németországi szakmai kiállításon meglátta egy amerikai cég bowlingpályáját, sikerült rábeszélnie a tengerentúliakat, hogy reklámcélból, ingyen adják oda azt a siófoki Hungária Hotelnak, sőt a cég még a telepítést is vállalta. Wossala abban is eredményesnek bizonyult, hogy egy barátjával, a gazdag turistákat kártyapartikban rendszeresen megkopasztó Schöntal Henrikkel* még a bowlingozáson is

* Schöntal Henrik üzletember nevét 2003-ban, a hírhedt K&H-botrány kirobbanásakor ismerte meg az egész ország. Már ezt megelőzően is aktív volt a gazdasági élet zavarosabb vizein, hiszen kulcsszerepet játszott több gyereküldülő privatizációjában. Pályája azonban jóval korábban, a titkosszolgálati jelentések sűrűjében indult: 1960. augusztus 13-án beszervezték a magyar kémelhárítás ügynöki hálózatába. „Sárosi” fedőnévvel, hazafias alapon jelentett, miközben civilben idegenvezetőként dolgozott. Ez a háttér segítette hozzá a londoni IBUSZ-iroda vezetéséhez is, ahol minden bizonnyal megalapozta későbbi bizalmi kapcsolatait. Pályafutása azonban nem volt törésmentes: a nyolcvanas években vámbüntett miatt három év letöltendő börtönbüntetésre ítélték.

nyerészkedni tudtak. Miután kiválóan elsajátították ezt a sportot, a pálya körül lebzselő tehetős külföldiek előtt úgy tettek, mintha pénzben játszanának, ráadásul látványosan bénán. A báméskodók közül mindig akadt egy-egy palimadár, aki úgy érezte, nevetve legyőzi a két szerencsétlen magyart. Ezeknek a játékoknak persze mindig az lett a végük, hogy a nagyképű és magabiztos kihívót Schöntal és Wossala jól elpáholta a versenyben, és még a pénzét is elnyerték.

A turizmusból ekkoriban persze mások és más módszerekkel is profitálni szerettek volna. A hatvanas évek végén a rendőrség a hivatalos csatornáin is egyre gyakrabban panaszkodott arra, hogy a nyári szezon idején a Balaton környékén látványosan megugrik a bűncselekmények száma. Ha azonban alaposabban megvizsgáljuk a korabeli statisztikai adatokat, jól látható, hogy a balatoni bűnözés ekkoriban leginkább piti lopásokból és kisebb súlyú betörésekből állt. A hatóságok ráadásul bűnözőként kezelték a fővárosból nyaranta a tópartra leugró, munka nélküli, csellengő fiatalokat is, akiket a korabeli sajtó divatos, de megbélyegző szóval egyszerűen csak „hippiknek” nevezett, a köznyelv és az idősebb generáció tagjai pedig gyakran „huligánoknak”.

A Balaton ez idő tájt a titkosszolgálatok számára is felértékelődött. A diplomáciai kapcsolatok hiánya miatt a külföldi turistáknak 1973-ig a vízumintézés eleve jókora kalandnak számított. Az autóval érkezőket konvojokban, ellenőrzött útvonalakon terelték, nehogy meglássák a szocialista díszletek mögötti vidéki szegénységet. Idővel a fókusz a „társadalmi kapcsolatokra” tolódott: a turisztikai dolgozók – portások, idegenvezetők – a kémelhárítás segítőivé váltak. Rutinszerű volt a szobák bepoloskázása,

az idegenvezetők pedig merev sablonok alapján jelentettek mindenkiről, aki „túlzottan” sokat fényképezett vagy sokat költött. Gyakran egyszerű emberek ellen indultak koncepció-s perek, azzal vádolva őket, hogy katonai titkokat adtak el a „kémeknek”, akik valójában csak szülőfalujuk dombjait fotózták.

A tó körüli terület a keletnémet titkosszolgálat, a Stasi és a magyar állambiztonság műveleti terepévé vált. Mivel a Nyugat- és Kelet-Európát elválasztó berlini fal miatt a két Németország polgárai legfőképp a Balatonnál találkozhattak, a Stasi kiterjedt hálózatot működtetett a tónál. Besúgóik ott voltak a lángossütők, fagylaltárusok és nyelvtanárok között is, hogy ellenőrizzék saját állampolgáraikat.

Egy idő után annyi turista jött, hogy az állam a saját eszközeivel már nem tudta kiszolgálni az igényeiket. A hatvanas évek eleje óta nem oldódott meg a szálláshelyhiány sem. Az ország irányítói úgy döntöttek, bizonyos korlátokkal utat engednek a kapitalizmusnak. Bár a magántőke ideológiailag tiltott volt, a rezsim engedni kényszerült. A magánszálláshelyeket hirdető *Zimmer frei* táblák ellepték az utcákat. A bejelentési kötelezettség azonban bürokratikus rémálom maradt. A szállodaportások és magánszállásadók vastkos könyvekben rögzítették a vendégek adatait a rendőrségnek.

A korszak legkülönösebb képződménye a gebines (hivatalos nevén jövedelemérdekeltségi) rendszer volt, ami a fővárosban és a Balatonon nagyjából egy időben jelent meg, és ami később a magyar szervezett bűnözés feltőkésítésében is fontos szerepet játszott. Ez az állami tulajdon és a maszek profitéhség kényszerházassága volt: az üzletet „bérlő-vezető” személy fix összeget fizetett az államnak, a többletet pedig zsebre tette. A gebines rendszer nemcsak

a kapitalista üzleti modellnek adott lehetőséget, de az ügyeskedés népművészetének is. A vizezett sör, a kisebb adagok és a „pult alóli” áruk hozták a vaskos profitot, így egy gebines „vállalkozónak” elemi érdeke volt csalni. Főleg akkor, ha egy nyári szezon alatt akarta megszédni magát. A gebines világ vált a későbbi vállalkozói réteg első iskolájává. Sokan ennek a rendszernek a réseiben lavírozva tanulták meg, hogyan lehet a „közösből” egyéni jólétet teremteni. Ez az illúzió – hogy kicsit vállalkozhatunk, amíg az állam nem figyel – vált a gulyáskommunizmus valódi motorjává.

Az országban a Balaton, azon belül is Siófok lett a nyugati világ megjelenítője, egy csipetnyi Las Vegas. A hatvanas évektől kezdve ugyanis már nemcsak szállodák nyíltak a nagyobb tóparti településeken, de olyan éjszakai szórakozóhelyek is, amelyek a szocializmus prűd világából kitűntek. A budapesti éjszakai élet eltörpült a balatonhoz képest, ahol ekkoriban már sztriptíz bár is működött. A leghíresebb ezek közül a siófoki Hotel Európa szomszédságában 1966-ban megnyílt Éden bár lett, ahol este tíztől hajnali négyig táncoltak a félmeztelen lányok a vendégeknek. Még a bár homlokzati felirata is különleges volt a szertelenül tekergőző neoncsövekkel. Az Éden mellett rendkívül népszerű volt a siófoki hajóállomás közelében ugyanebben az évben megépített Pipacs bár is. Mindkettőt állami vállalat építette, az Édent félmillió forintból, ami mai árfolyamon nagyjából 200 millió forintnak felelne meg. Ma már elképzelhetetlen lenne, hogy az ország vezetése éjszakai bárakra költse az adófizetők pénzét, de akkor a valutára éhes országvezetés egyszerűen nem tehetette meg, hogy ne szolgálja ki a Balatonra látogató nyugati turisták igényeit. Már csak azért sem, mert a Balaton

déli fővárosában ebben az időszakban néha világsztárok is megfordultak, a siófoki szállodasoron például Elizabeth Taylor amerikai színésznő is tiszteletét tette.

A jellegzetes háromszögletű tetejükről elnevezett Delta éttermek a hatvanas évek végén jelentek meg Siófokon, Fonyódon és Balatonmáriafürdön. A vendéglátóhelyek különlegessége az volt, hogy míg a bennük működő éjszakai bárók jellemzően csak a nyári szezonban (és szilveszterkor) üzemeltek éjszakai műszakban, maguk az éttermek az év minden napján nyitva álltak a közönség előtt. Az éjszakai bárokat persze csak a tehetősebb külföldiek és a pénzesebb magyar „maszekosok” élvezhették, a pórnépnek nem tellett volna a drága italokra.

Ebből az időszakból beszédes korfestő film az 1969-ben bemutatott *A veréb is madár* című vígjáték, melynek érdekessége, hogy mindkét főszerepét Kabos László alakította. A történet főhősének, Sándornak az 1953-as Budapest–Bécs kerékpárverseny idején csellel sikerül diszszidálnia. Közben itthon marad ügyefogyott ikertestvére, Zoltán, aki szürke vállalati kisember. Amikor a disszidens Sándor tizenöt év után, sikeres kaliforniai üzletemberként hazalátogat luxuskocsiján, nagyképűen hanceg a testvérenek a szerencséjével, ráadásul elhódítja Zoli szerelmét is. Zoli dühében ellopja alvó testvére amerikai útlevelét és – akaratlanul – a csekkbélyegzőjét is, majd ő megy „Sándorként” saját menyasszonyával balatoni víkendre, hogy valutás szórakozások és rongyrázó költségek közepette visszahódítsa a szerelmét. A személycserékre és különféle kavarodásokra építő komédia a Balatonnak épp azt a kettősséget ábrázolja humorral – persze a pártállam megkövetelte didaktikus módon –, amit akkoriban nem lehetett nem észrevenni: a pénzes külföldiek kényeztetésének és

a hazai kisember csóróságának kontrasztját. A filmben bemutatott fényűző „valutás strand” egyébként csak kitaláció, ilyesmi nem létezett, valutás sztriptízbár viszont valóban működött a luxushotelokban.

Azért a dolgozó népnek is jutott a magyar tengerből. Egyre népszerűbbek lettek a szocialista világ jellegzetes, szerény pénzűeknek való üdülőhelyei, a kempingek. Ezek a típusátrakkal, a későbbiekben már lakókocsikkal is benépesülő táborhelyek rövid idő alatt óriási népszerűségre tettek szert a fiatalok és a családok körében, de még a külföldi turisták között is. Az első kempingek 1958-ban jelentek meg, először Tihanyban és Balatonfüreden, majd az 1964-es fejlesztési hullámban egyre több létesült belőlük a Balaton környékén. Az olcsó nyaralási forma népszerűségét jelzi, hogy 1968-ban megalakult a – ma is működő – Magyar Camping és Caravanning Club, a hasonló nevű nemzetközi szervezet hazai képviselője. Később magazint is indítottak, tagjaiknak rendszeres találkozókat szerveztek, kedvezményeket nyújtottak.

Volt azonban a Balatonnak egy másik arca is, amelyet sem a kempingezők, sem a vállalati beutalókkal érkező nyaralók nem láttak, nem láthattak. Létezett egy szűk, érinthetetlen kör, a pártelit, amely saját szabályai szerint, teljes elszigeteltségben élvezte a magyar tenger luxusát. Ez az elit nem a szakszervezeti üdülőket, de nem is a *Zimmer frei* feliratokat leste, hanem a magas kőfalak és fegyveres őrök mögé húzódva alakította ki a maga elzárt paradicsomát.

Az elit balatoni életének központja a Siófoktól keletre fekvő aligai pártüdülő volt, amely egy valóságos „állam az államban” létesítményként működött. Ide egyszerű halandó még a part közeléből sem nézhetett be. A területet

szögesdrót és fegyveres őrség védte, a tavon motorcsónakos járőrök ügyeltek arra, hogy még egy eltévedt vitorlás se kerülhessen a kiváltságosok közelébe. A pártüdülőben minden ingyen volt, vagy jelképes összegbe került; a legfinomabb nyugati italoktól kezdve a déligyümölcsökig olyan árukészlet állt rendelkezésre, amelyről a pesti boltokban még álmodni sem mertek. Kádár János például híres volt arról, hogy Aligán hódolt egyik legnagyobb szenvedélyének, a sakkozásnak és a horgászatnak, de itt tartózkodott a pártvezetés krémje is, és a zárt falak között döntöttek az ország sorsáról két fürdőzés között. Saját, külön bejáratú, titkos aligai kertmozijukban zárt körű vetítések zajlottak, ahol Kádár és a népes pártapparátus közösen nézték a büns nyugati filmeket, amelyeket itthon többnyire nem mutathattak be.

A politikai elit számára a Balaton nemcsak a strandolásról, hanem a reprezentatív vadászatokról is szólt. A Balaton-felvidék erdői és a közeli somogyi vadászterületek adtak otthont azoknak a nagyszabású hajtásoknak, ahol a magyar vezetők külföldi delegációkat, szovjet marsallokat vagy nyugati üzletembereket láttak vendégül. Ezek az események nem csupán sportról szóltak, hanem a „puha diplomácia” eszközei voltak. A vadászatokat követő, Onódy-féle vállalatok által szervírozott pazar vacsorák mellett dőltek el fontos gazdasági szerződések és politikai alkuk. Az asztalokon ilyenkor a legnemesebb balatoni borok és a feketevágásokból származó húsételek sorakoztak.

Létezett ezenkívül egy szintén kivételezett helyzetű, ám lazább, modernebb, nyugatiasabb rétege is a balatoni elitnek: a művészek, a sikeresebb sportolók és a „vörös menedzserek”, akik az átlag magyarhoz képest sokkal jobb

körülmények között éltek, Nyugatra utazhattak, világot láthattak. Ők már nem feltétlenül az elzárt pártüdülőkben, hanem a tihanyi vagy füredi vitorlásklubokban, a modernebb szállodák bárjaiban tűntek fel. Ez a társaság volt az, amelyik először hozott be nyugati vitorlásokat a tóra, és amelynek tagjai a Marina vagy a Füred szálló bárjában dollárral fizettek a koktélerért. Ebben a közegben a politikai hovatarozás néha másodlagos volt a stílus és a pénz mellett, noha a háttérben mindenkit figyelt a politikai rendőrség vagy a kémelhárítás. Gyakoriak voltak a „véletlen” találkozások, ahol a titkosszolgálat által beszervezett csinos hölgyek vagy pincérek gyűjtöttek információt a lazuló elit tagjairól, akik közül sokan a tévéképernyőről lehetek ismerősök.

Ehhez a nyugatiasabb elithez tartozott Bujtor István, a Balatonhoz ezer szállal kötődő színész-rendező is. Akár csak Wossala György, Bujtor is szenvedélyes vitorlázó volt, hatszor lett magyar bajnok. A vitorlázást a féltestvére, a szintén színészlegenda Latinovits Zoltán tanította meg neki. Szinkronsínészként Bujtor volt a Piedonét alakító Carlo Pedersoli, azaz a Bud Spencerként ismert olasz színész magyar hangja. Ismerték is egymást, sőt egy olaszországi forgatás kávészünetében Pedersoli adta az ötletet Bujtornak, hogy legyen ő a „magyar Piedone”. Így született meg a határozott fellépésű és a bárkit, bármikor lepofozó nyomozó, Ötvös Csöpi karaktere és azok a bűnügyi vígjátékok, amelyeket mind a Balatonnál és a környékén forgattak.

Rendezőként és forgatókönyvíróként Bujtor jól ráérezett arra, hogy a Balaton az egyetlen olyan magyarországi helyszín, ahol a nézők elhiszik: a bűnözés lehet nemzetközi, a pofonok pedig szólnak akkorát, mint Nápolyban.